

Звіт подібності

метадані

Назва організації

East Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl

Заголовок

193-21д_Маширова Г. (1).pdf

Автор

Науковий керівник / Експерт

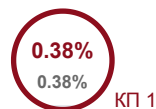
Маширова Ганна ОлександрівнаМаширова Ганна Олександрівна

підрозділ

East Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.



10

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

2660

Кількість слів

19712

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

| | | |
|------------------------|----|---|
| Заміна букв | Б | 0 |
| Інтервали | A→ | 0 |
| Мікропробіли | ␣ | 0 |
| Білі знаки | Б | 0 |
| Парафрази (SmartMarks) | a | 0 |

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ) | КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
|---------------------|---|---|
| 1 | http://speccounsils.kdu.edu.ua/vidguk/Yaremchuk_Diss.pdf | 10 0.38 % |

з бази даних RefBooks (0.00 %)

| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | ЗАГОЛОВОК | КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
|------------------|-----------|--|
|------------------|-----------|--|

з домашньої бази даних (0.00 %)

| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | ЗАГОЛОВОК | КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
|------------------|-----------|--|
|------------------|-----------|--|

з програми обміну базами даних (0.00 %)



| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | ЗАГОЛОВОК | КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
|----------------------|---|---|
| з Інтернету (0.38 %) | | |
| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | ДЖЕРЕЛО URL | КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
| 1 | http://speccounsils.kdu.edu.ua/vidguk/Yaremchuk_Diss.pdf | 10 (1) 0.38 % |

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

| ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР | ЗМІСТ | КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ) |
|------------------|-------|---------------------------------------|
|------------------|-------|---------------------------------------|

АНОТАЦІЯ

Маширова Г.О. Оптимізація системи організації та використання меж земель природно-заповідного фонду (на прикладі ботанічного заказника загальнодержавного значення «Банний яр» Сумського району Сумської області): кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. Київ, 2025. 86 с.

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне дослідження сучасного стану, перспектив використання та напрямів оптимізації управління землями ботанічного заказника загальнодержавного значення «Банний яр» Сумського району Сумської області. З огляду на високий природоохоронний потенціал території, розкрито теоретико-методологічні основи управління землями природно-заповідного фонду, проведено аналіз нормативно-правових засад та вивчено світовий досвід ефективного використання заповідних земель.

Ключові слова: заповідна територія, природоохоронна територія, управління територією заказника.

Кваліфікаційна робота: 99 сторінок, 23 рисунки, 19 таблиць, 3 додатки, 67 літературних джерел.

ABSTRACT

Mashyrova G.O. Optimization of the system of organization and use of the boundaries of the lands of the nature reserve fund (on the example of the botanical reserve of national importance «Banniy Yar» of the Sumy district of the Sumy region): qualification work for obtaining the degree of higher education «bachelor»: Volodymyr Dahl East Ukrainian National University. Kyiv, 2025. 86 p.

The qualification work carried out a comprehensive study of the current state, prospects for use and directions for optimizing the management of the lands of the botanical reserve of national importance «Banniy Yar» of the Sumy district of the Sumy region. Given the high environmental potential of the territory, the theoretical and methodological foundations of the management of the lands of the nature reserve fund were revealed, an analysis of the regulatory and legal principles was conducted and the world experience of the effective use of protected lands was studied.

Keywords: protected area, protected area, management of the territory of the reserve.

Qualification work: 99 pages, 23 figures, 19 tables, 3 appendices, 67 literary sources.

2

ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Режим територій природно-заповідного фонду є важливим аспектом управління цими унікальними ділянками. Потрібно розуміти, що землі природно-заповідного фонду є серцевиною екологічного «каркаса» природних ресурсів. Це визначає специфіку використання цих територій.

Рисунок 2.1 - Частка територій природно-заповідного фонду в загальній площі регіонів України, %[37].

Таблиця 2.1

Частка ПЗФ (%) від площі області Характеристика

< 5% Дуже низький рівень охорони природи

5–10% Середній рівень охоплення

10–15% Достатній рівень охорони

3

Частка ПЗФ (%) від площі області Характеристика

≥ 15% Високий рівень охорони природи

Проект планування може передбачати використання частини територій для господарських потреб заповідника, наприклад, для сіножатей, садів чи пасік [39].

Таблиця 2.2 — Динаміка зміни площ територій та об'єктів ПЗФ України за 2015–2023 рр.

Рік Площа ПЗФ, тис. га Частка від площі країни, %

2015 3 803,13 6,3

2016 3 985,60 6,6

2017 3 985,02 6,6

2018 3 991,64 6,61

2019 4 082,20 6,76

2020 4 105,50 6,8

2021 4 117,60 6,82

2022 4 173,02 6,91

2023 4 183,71 6,93

Рисунок 2.2 – Динаміка площі територій природно-заповідного фонду України, 2015–2023 рр[40].

4

Протягом 2015–2023 років площа ПЗФ в Україні зросла з 3,8 до 4,18 млн га, а частка цих територій у загальній площі країни — з 6,3% до 6,93%.

Зростання є поступовим, але повільним, що свідчить про низькі темпи розширення ПЗФ. Такий рівень залишається нижчим за середній показник у країнах ЄС, де площа природоохоронних територій часто перевищує 10–15%.

Таблиця 2.3 - Площа ПЗФ загальнодержавного значення (2015–2023)

Рік Частка від площі країни, %

2015 3,72

2016 4,10

2017 4,10

2018 4,10

2019 4,24

2020 4,27

2021 4,27

2022 4,35

2023 4,35

Рисунок 2.3 – Динаміка площі територій природно-заповідного фонду України, 2015–2023 рр [40].

Показники площі ПЗФ загальнодержавного значення зросли з 3,72% у 2015 році до 4,35% у 2023. Це свідчить про акцент держави на збереженні унікальних природних комплексів на національному рівні. Проте темпи такого

5

приросту досить незначні, що вказує на обмежене розширення об'єктів вищої категорії охорони.

Таблиця 2.4 - Розподіл нових територій ПЗФ за регіонами у 2023 році

Регіон Кількість нових ПЗФ Площа нових ПЗФ, га

Івано-Франківська область 10 3 984,8

Київська область 28 3 142,5

Полтавська область 4 2 072,1

Львівська область 6 1 678,4

Житомирська область 17 1 666,6

Кіровоградська область 11 431,4

Миколаївська область 6 287,5

Чернігівська область 3 213,6

Черкаська область 11 106,3

Сумська область 10 102,1

Інші області - -

Разом 117 14 077,2

Рисунок 2.4 – Територіальний розподіл нових об'єктів ПЗФ в Україні у 2023 році[41]. https://uncg.org.ua/pryroda-znyshhuyetsya-shvydshe-nizh-zberigayetsya/?utm_source=chatgpt.com

Найбільше нових ПЗФ було створено у Київській (28 об'єктів), Івано-Франківській (10), Житомирській (17) та Львівській (6) областях. Лідери за площею — Івано-Франківська та Полтавська області. Це свідчить про активну роботу регіональних адміністрацій та науковців у західному та центральному регіонах. Водночас південні та східні області демонструють значно меншу динаміку, що може бути пов'язано з військовими діями та меншою кількістю природних об'єктів, що відповідають критеріям ПЗФ.

Рисунок 2.5 – Система управління природно-заповідним фондом України.

В Україні система організації природоохоронної діяльності класифікує управлінські функції навколишнім середовищем на основі розподілу органів управління. У цьому контексті функції у природоохоронному управлінні класифікуються на загальні й спеціальні. Загальні функції здійснюються національними законодавчими, адміністративними й юридичними органами, тоді як спеціальні виконують суб'єкти, що мають відповідні повноваження за чинним законодавством.

Банний яр розташований у північно-східній частині України, в межах Сумської області, неподалік від міста Суми. Територія заказника займає площу близько 236 гектарів і є частиною одного з найбільших масивів широколистяних лісів Лісостепової зони України, що простягається на понад 12 тисяч гектарів.

Рисунок 2.6 - Розташування заказника «Банний яр» Сумського району Сумської області [47].

Географічно заказник лежить у межах Середньоросійської височини — височини, яка відзначається хвилястим рельєфом з чергуванням пагорбів, балок, ярів і річкових долин. Назва «Банний яр» походить від однойменної балки — глибокої ерозійної форми рельєфу, яка прорізає лесову поверхню та створює сприятливі умови для формування унікальних мікрокліматів і зростання багатьох видів рослин, у тому числі реліктових [48].

Територія заказника має значну вертикальну та горизонтальну розчленованість, що створює різноманітні екологічні ніші. Балки, обриви, схили різної експозиції, заболочені ділянки, ділянки з ґрунтовими водами на поверхні — усе це забезпечує високу мозаїчність середовищ існування і, відповідно, біорізноманіття.

Рисунок 2.7 - Схема існуючого використання земель на території ботанічного заказника загальнодержавного значення «Банний яр» Сумського району Сумської області.

Таблиця 2.5 - Склад земель ботанічного заказника «Банний яр»

Категорія земель Площа (га) Частка від загальної площі (%)

Лісові угіддя 180 76,3

Лучні та болотисті ділянки 30 12,7

Відкриті схили, балки та яри 20 8,5

Інші (джерела, стежки, просіки тощо)

6 2,5

Разом 236 100

Згідно з даними, поданими в таблиці, територія ботанічного заказника «Банний яр» характеризується переважанням лісових угідь, які займають 76,3% загальної площі (180 га). Це зумовлено природною структурою ландшафту,

багатою на широколистяні ліси, що мають високий рівень біорізноманіття та є основною цінністю території.

Лучні та болотисті ділянки становлять 12,7% площі заказника. Вони зосереджені, як правило, в пониженнях, уздовж балок та в місцях виходу ґрунтових вод на поверхню. Ці ділянки важливі для збереження вологолюбної флори й фауни.

Відкриті схили, балки та яри займають 8,5% площі. Вони мають ерозійне походження та є ключовими у формуванні мікрокліматичних умов і екологічної мозаїчності території.

Інші землі (2,5%) включають джерела, лісові стежки, просіки, які використовуються для моніторингу, наукових досліджень і екологічної просвіти.

Таблиця 2.6 - Крутизна схилів

Категорія крутизни

схилів

Орієнтовна

площа (га)

Частка від загальної площі (%)

0–3° (пологі) 100 42,4

3–7° (середньої

крутизни)

80 33,9

7–15° (круті) 40 16,9

Понад 15° (дуже

круті)

16 6,8

Разом 236 100

Рисунок 2.8 — Гістограма, що ілюструє розподіл території заказника «Банний яр» за категоріями крутизни схилів.

11

Особливості мікрорельєфу та наявність водних джерел створюють умови для існування як типових лісостепових біоценозів, так і унікальних угруповань, притаманних лише окремим регіонам Східної Європи.

Офіційний статус ботанічного заказника загальнодержавного значення

«Банний яр» отримав у 1972 році. Це рішення було прийнято у відповідь на зростаючу потребу в збереженні природних ландшафтів і біорізноманіття, яке залишалося під загрозою внаслідок розширення сільськогосподарських угідь, вирубки лісів і інтенсивного освоєння територій.

Ще задовго до цього, місцеві жителі цінували Банний яр як джерело чистої води, місце збирання лікарських трав, ягід, грибів, а також як місце відпочинку. Назва «Банний» за однією з версій походить від джерел і водойм, які використовувались як природні «купальні».

Таблиця 2.7 - Ступінь еродованості земель

Ступінь

еродованості

Орієнтовна

площа (га)

Частка від загальної площі (%)

Незмиті 150 63,6

Слабо еродовані 50 21,2

Середньо

еродовані

25 10,6

Сильно

еродовані

11 4,7

Разом 236 100

12

Рисунок 2.9 – Ступінь еродованості земель у межах заказника «Банний яр» Сумський район Сумської області.

Ґрунти заказника переважно чорноземні, з домішками сіроземів та дерново-підзолистих порід на схилах. У пониженнях можуть зустрічатися болотисті ділянки з торфовими ґрунтами. Саме ґрунтова різноманітність сприяє утворенню унікальних ландшафтів, де співіснують види різних екологічних груп.

13

Рисунок 2.10 – Склад ґрунтів на території заказника «Банний яр»
Сумський район Сумської області.

Таблиця 2.8 - Склад ґрунтів

Тип ґрунту

Орієнтовна

площа (га)

Частка від загальної площі (%)

Чорноземи

опідзолені

100 42,4

Сірі лісові ґрунти 80 33,9

Дерново-підзолисті

ґрунти

30 12,7

Торфово-болотні

ґрунти

20 8,5

Інші 6 2,5

Разом 236 100

14

Рисунок 2.11 — Приклад агровиробничих груп ґрунтів на території
ботанічного заказника загальнодержавного значення «Банний яр» Сумського
району Сумської області.

Таблиця 2.9 - Агровиробничі групи ґрунтів

Агровиробнича група

ґрунтів

Орієнтовна

площа (га)

Частка від загальної площі (%)

Високопродуктивні 90 38,1

Середньопродуктивні 100 42,4

Низькопродуктивні 40 16,9

Непридатні для

обробітку

6 2,5

Разом 236 100

Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Банний яр»,
розташований у Сумському районі Сумської області, є унікальною природною
територією, що зберігає характерні для Східного Лісостепу екосистеми, серед
яких особливу цінність мають лучно-степові фітоценози, з багатим
різноманіттям рідкісних та ендемічних видів флори. На фоні сучасних

15

екологічних викликів, антропогенного навантаження, кліматичних змін та
недостатнього рівня інституційного управління, виникає нагальна необхідність
в оптимізації підходів до охорони, управління та розвитку території заказника.
У цьому контексті доречно окреслити деталізовані напрями оптимізації, які
відповідають сучасним науковим, екологічним і управлінським вимогам.

Рисунок 3.1 — Схематичне розташування природного заповідника
«Банний яр» на території Сумського району Сумської області.

16

Рисунок 3.2 – Межі заказника «Банний яр» Сумський район Сумської
області

Управління територією «Банного яру» здійснюється відповідно до

Положення про ботанічний заказник загальнодержавного значення.

17

Рисунок 3.3 – Схема меж землекористування та природно-заповідного
фонду ботанічного заказника «Банний яр» Сумського району Сумської області

Таблиця 3.2 – Собівартість робіт

| | |
|--|------------|
| No | |
| з/п | |
| Вид робіт | |
| Площа | |
| робіт, га | |
| Собівартість, грн | |
| 1 Топографо-геодезичне знімання | 236 22 000 |
| 2 | |
| Встановлення (уточнення) меж території | |
| 236 8 500 | |
| 3 Агровиробниче ґрунтове обстеження | 236 11 000 |
| 4 Екологічне обстеження | 236 8 000 |
| 5 Картографування використання земель | 236 6 000 |
| 6 | |
| Підготовка графічних та пояснювальних матеріалів | |
| – 5 000 | |
| 7 Геоінформаційне опрацювання | 236 7 000 |
| Разом | 236 67 500 |

Третій ключовий захід — екологічна ренатуралізація та відновлення природних комплексів. У зв'язку з історичним землекористуванням частина території заказника зазнала деградації: спостерігаються поширення бур'янів,

| | |
|---|----------|
| 18 | |
| порушення дернини, вторгнення інвазивних видів, деградація схилів та замулення струмків. | |
| Таблиця 3.3 – Експлікаційна відомість земельних ділянок на території заказника «Банний яр». | |
| No з/п Категорія земель Площа, га Частка від загальної площі, % | |
| 1 Лісові угіддя | 180 76,3 |
| 2 Лучні та болотисті ділянки | |
| 30 12,7 | |
| 3 Відкриті схили, балки та яри | |
| 20 8,5 | |
| 4 Інші (джерела, стежки, просіки тощо) | |
| 6 2,5 | |
| Разом | 236 100 |

Таблиця 3.4 – Чистий прибуток (з урахуванням площі та витрат)

| | |
|--|--|
| No | |
| з/п | |
| Вид робіт | |
| Площа | |
| робіт, га | |
| Вартість | |
| робіт, грн | |
| Собівартість, грн | |
| Чистий прибуток, грн | |
| 1 | |
| Топографо-геодезичне знімання | |
| 236 28 320 22 000 6 320 | |
| 2 | |
| Встановлення (уточнення) меж території | |
| 236 12 000 8 500 3 500 | |
| 3 | |
| Агровиробниче ґрунтове | |

обстеження
236 15 000 11 000 4 000
4 Екологічне обстеження 236 10 500 8 000 2 500
5
Картографування
використання земель
236 7 800 6 000 1 800
6
Підготовка графічних та
пояснювальних матеріалів
– 6 000 5 000 1 000
7
Геоінформаційне
опрацювання
236 9 500 7 000 2 500
Разом 236 89 120 67 500 21 620

19
Таблиця 3.5 – Рентабельність (%)

№ з/п Вид робіт

Площа

робіт, га

Вартість,

грн

Собівартість,

грн

Чистий

прибуток,

грн

Рентабельність,

%

1

Топографо-

геодезичне знімання

236 28 320 22 000 6 320 28,7

2

Встановлення

(уточнення) меж

території

236 12 000 8 500 3 500 41,2

3

Агровиробниче

ґрунтове

обстеження

236 15 000 11 000 4 000 36,4

4

Екологічне

обстеження

236 10 500 8 000 2 500 31,3

5

Картографування

використання

земель

236 7 800 6 000 1 800 30,0

6

Підготовка

графічних та

пояснювальних

матеріалів

– 6 000 5 000 1 000 20,0

7

Геоінформаційне

опрацювання

236 9 500 7 000 2 500 35,7

Разом 236 89 120 67 500 21 620 32,0

Таким чином, оптимізація функціонування ботанічного заказника

загальнодержавного значення «Банний яр» має бути комплексною, багаторівневою, науково обґрунтованою і соціально інклюзивною. Лише за умов поєднання правових, екологічних, освітніх та фінансових заходів можна досягти довготривалого збереження унікальної екосистеми, збагачення природної спадщини України та розвитку екологічної культури суспільства.

20

З-поміж практичних заходів, які слід активно впроваджувати, особливого значення набуває природоорієнтоване відновлення деградованих територій. Замість суто технічних способів укріплення схилів чи каналізації стоків, необхідно застосовувати біотехнічні рішення, які базуються на використанні природних процесів: висадка місцевих видів рослин для стабілізації ґрунту, створення мікробіотопів для збереження вологості, підтримання мозаїчності середовища. Такий підхід підвищує екологічну стійкість ландшафту і сприяє самовідновленню природної рівноваги.

Рисунок 3.4 - орієнтовні площі ділянок заказника «Банний яр», які потребують вдосконалення

Фінансова підтримка управлінських заходів повинна базуватись не лише на бюджетних коштах, а й на альтернативних джерелах — зокрема, міжнародних грантах, проектах транскордонного співробітництва, участі у програмах ЄС (як-от LIFE, ENI CBC), залученні бізнесу через механізми екоспонсорства. Важливим джерелом можуть стати платні послуги: наукові стажування, екологічний туризм, природоохоронні тренінги, за умови їх обмеженого та екологічно доцільного впровадження. Слід також активізувати використання цифрових технологій в управлінні заказником. Зокрема, доцільно створити інтерактивний вебпортал з актуальною інформацією про стан заказника, картами, фотогалереями, матеріалами моніторингу та планами розвитку. Це сприятиме прозорості управлінських рішень і залученню громадськості до процесів охорони природи. Також варто

21

розглянути можливість встановлення камер спостереження в ключових точках для попередження правопорушень.

Останнім, але не менш важливим напрямом є інтеграція території заказника до ширших природоохоронних структур. Сучасні екологічні підходи передбачають не лише ізольоване збереження окремих природних об'єктів, а й формування екологічної мережі. Тому важливо встановити екологічні коридори, які з'єднують «Банний яр» із іншими заповідними або потенційно цінними природними територіями. Це забезпечить збереження генетичного потоку між популяціями, підвищить адаптаційні можливості біоти та стійкість ландшафтів у цілому [55].

Таблиця 3.6 – Екологічна складова території ботанічного заказника

«Банний яр» Сумського району Сумської області

No

Екологічний

компонент

Характеристика

1 Тип природної зони Східний Лісостеп

2 Основні екосистеми

Широколистяні ліси, лучно-степові ділянки, балки, яри, вологі луки

3 Рельєф Хвилястий, яружно-балковий, із перепадами висот

4 Водний режим

Джерела, тимчасові водотоки, підвищений рівень ґрунтових вод у низинах

5 Ґрунти

Чорноземи типові, опідзолені; слаболітні, середньолітні

6 Біорізноманіття

Близько 300 видів рослин, у т.ч. з Червоної книги

України

7 Інвазійні види Борщівник Сосновського, амброзія полинолиста

8 Чинники деградації

Ерозія, антропогенний тиск, витоптування, інвазійні види

9

Екологічний

потенціал
Високий – завдяки різноманітності середовищ і
можливості природного відновлення
10 Ступінь збереження
Задовільний, потребує посилення охорони та
моніторингу

Таким чином, перспективне вдосконалення управління землями
ботанічного заказника «Банний яр» має спиратися на системний, інтегрований і
науково обґрунтований підхід. Впровадження адаптивного менеджменту,
активізація моніторингу, правове впорядкування землекористування,

22
підвищення екологічної свідомості населення, цифровізація та екологічна
інтеграція — ось ключові напрями, що дозволять забезпечити не лише охорону,
а й гармонійне співіснування людини з природним середовищем у
довгостроковій перспективі.

Таблиця 3.7 - Перспективні напрями вдосконалення управління землями
ботанічного заказника «Банний яр»

| | |
|--|--|
| No | |
| Напрямок | |
| удосконалення | |
| Короткий зміст заходів | |
| Орієнтовна | |
| вартість, грн | |
| 1 | |
| Адаптивне | |
| управління | |
| Гнучке реагування, моніторинг, | |
| коригування заходів | |
| 45 000 | |
| 2 | |
| Науковий | |
| моніторинг | |
| Спостереження, база даних, ГІС- | |
| картографування | |
| 60 000 | |
| 3 | |
| Інституційне | |
| посилення | |
| Створення Екологічної ради, | |
| залучення фахівців | |
| 25 000 | |
| 4 Екопросвіта | |
| Робота з населенням, створення | |
| екостежок, QR-гід | |
| 35 000 | |
| 5 | |
| Правове | |
| впорядкування | |
| Визначення форм власності, охоронні | |
| договори | |
| 20 000 | |
| 6 | |
| Біотехнічне | |
| відновлення | |
| Рослинна стабілізація схилів, | |
| відновлення середовищ | |
| 70 000 | |
| 7 Фінансування | |
| Підготовка грантів, участь у проєктах, | |
| еко-спонсорство | |
| 15 000 | |
| 8 Цифровізація | |
| Портал, карти, сенсори, відкритий | |
| доступ | |
| 40 000 | |

Інтеграція в

екомережу

Формування біокоридорів,

обґрунтування включення суміжних

територій

30 000

В контексті вдосконалення системи управління заказником важливо оптимізувати правовий й організаційний статус заказника. Необхідно оновити або розробити Положення про ботанічний заказник «Банний яр», у якому чітко прописати режим охорони, обмеження господарської діяльності, дозволені форми наукового й рекреаційного використання. Також доцільно провести офіційне встановлення меж заказника з внесенням їх до Державного земельного кадастру, що допоможе уникнути конфліктів щодо землекористування й посилити охорону території.